

Istraživanje: U Hrvatskoj

raste nejednakost plaća

Izvor: seebiz.eu, 01.03.2017.-

ZAGREB - Preliminarni rezultati istraživanja o nejednakosti plaća, koje provodi Nezavisni sindikat znanosti i visokog obrazovanja, pokazuju da bruto plaće u Hrvatskoj imaju jasan trend rasta nejednakosti, rečeno je u srijedu na predstavljanju rezultata istraživanja.

Podaci za bruto plaće vrlo su precizni, ali treba još mnogo raditi da bi se mogli izvlačiti zaključci o generatorima te nejednakosti, dok rezultati za neto plaće nisu toliko jasni i izraženi, rekao je novinarima sindikalni makroekonomist Matija Kroflin.

Podaci imaju 164 dohodovna razreda u koji su svrstani svi zaposleni, pri čemu najniži razred uključuje ljude s 500 kuna bruto, a najviši razred ljude s 500.000 kuna ili više, u kojem ima 28 osoba.

Znanstvenik Ivo Bićanić, koji je također radio na istraživanju, kaže kako je uočen trend rasta nejednakosti plaća, a pitanje je hoće li nejednakost i dalje rasti i koliko će rasti. „To je budućnost koju još ne znamo, ali problem je postavljen jer postoji trend rasta“, kazao je .

Ustanovili su da do porasta nejednakosti dolazi 2013., a za njega je zanimljivo pitanje na koji način to može biti povezano s ekonomskim ubrzanjem 2015. Bićanić se pita jesu li nejednakosti počele 2013. ili je sve to „palo s neba“ 2015., kad je došlo do pozitivnih stopa rasta BDP-a.

Također je ustanovljeno da se u tim nejednakostima „gornji rep“ odvaja što znači, objašnjava Bićanić, da bogati sa svojim plaćama „bježe od ostatka svijeta“.

Željko Ivanković, nekadašnji urednik časopisa Banka,

ustanovio je pak da broj razreda s najslabije plaćenim osobama s vremenom raste, ali u udjelu ukupnih plaća relativno zaostaje. Drugim riječima, to znači da najslabije plaćeni u ukupnoj raspodjeli zaostaju, dok s druge strane najbolje plaćeni u ukupnoj raspodjeli uzimaju više.

Kad se uspoređi donji i gornji razred pokazuje se da od gospodarskog oporavka profitiraju najbolje plaćeni, rekao je Bićanić, dodavši da 1300 ljudi koji čine 0,1 posto iz njihovog uzorka od 1,3 milijuna ljudi ima zbrojene plaće kao 95.000 ljudi s dna, što znači da jedna osoba prima plaću kao 75 osoba.

Bićanić napominje da takav omjer nije nakon što bruto plaće postanu neto, ali naglašava da su i bruto plaće važne jer one reagiraju na ekonomska kretanja.

Sindikati je najavio da će u travnju ozbiljnije predstaviti istraživanje, nakon čega će izaći s konkretnijim i preciznijim podacima.

Nejednakost u Hrvatskoj dosad nije posebno istraživana te su procjene i izračuni o nejednakosti uglavnom bili usputni dio istraživanja o efikasnosti socijalne politike ili poreznog sustava, usporedbe plaća u javnom i privatnom sektoru te istraživanja siromaštva.

U sindikatu kažu da postoji očigledan manjak interesa za tu temu, ali da se tu nezainteresiranost više ne može opravdati u vremenima u kojima je nejednakost jedna od glavnih globalnih tema.

Istraživanjem Sindikat znanosti želi potaknuti raspravu o nejednakostima. Kao izvor podataka korišten je izvještaj Državnog zavoda za statistiku od 2000. do 2015. koji omogućava promatranje zaposlenih prema ukupno 20 dohodovnih razreda.